

De strijd tegen digitale fraude: Vertrouwensdiensten en de schaduw van scamcentra

Als je de krant openslaat dan lees je dat online fraude en cybercriminaliteit een groeiend probleem is. De inschatting van de CIA is dat de wereldwijde omzet met deze vorm van criminaliteit net zo groot is als de wereldwijde drugshandel. De inschatting is dat de wereldwijde omzet van deze scamcentra tussen de 500 en 1000 miljard is. (zie [“Scam Inc” reveals a world of crime even worse than the drug trade](#)). Het is een groei business en dankzij de snelle ontwikkeling van AI, supercomputing en een pakkans van 0 groeit deze vorm van fraude exponentieel, inmiddels ook in Nederland.

Vertrouwensdiensten zijn essentieel in deze strijd, omdat ze de basis vormen voor veilige digitale interacties. Dit artikel verkent het belang van vertrouwensdiensten, met een focus op het initiatief Trusted Information Partners (TIP) en de dreiging van scamcentra die wereldwijd als paddenstoelen uit de grond komen.

Wat zijn vertrouwensdiensten?

Elektronische vertrouwensdiensten zijn diensten die het vertrouwen in online transacties bij bedrijven en consumenten vergroten. Hiervoor geldt een Europees overheidsbesluit, de eIDAS verordening. Deze diensten maken het mogelijk om veilig online diensten af te nemen of zaken met bedrijven en overheid te regelen. Deze diensten creëren een veilige omgeving voor transacties en communicatie, wat cruciaal is in een tijd waarin cybercriminaliteit floreert. Deze diensten bestaan al een tijdje maar worden nog niet op grote schaal gebruikt. Het is vergelijkbaar met het gebruik van een fietshelm, je weet dat het goed voor je is maar je zet het niet op. Dat is te veel gedoe. Pas als je gevallen bent zet je hem op.

De rol van Trusted Information Partners (TIP)

Het initiatief Trusted Information Partners is een samenwerking tussen publieke en private sectoren, gericht op het verbeteren van digitale transacties. TIP bevordert de ontwikkeling van standaarden die zorgen voor betrouwbare gegevensuitwisseling, wat essentieel is voor het beschermen van consumenten en bedrijven tegen fraude.

De dreiging van internationale scamcentra

Scamcentra vormen een ernstige bedreiging voor de maatschappij. Deze centra, verspreid over landen als Myanmar en Cambodja, zijn verantwoordelijk voor grootschalige online oplichting. Volgens een recent rapport van de VN zijn honderden duizenden mensen, vaak onder dwang, betrokken bij deze criminele activiteiten. Deze centra worden vaak gerund door georganiseerde misdaadgroepen die slachtoffers onder druk zetten om te scammen. De methoden zijn gruwelijk: slachtoffers worden gedwongen te werken onder bedreiging van geweld of zelfs dood. De opbrengsten van deze scams zijn enorm. De schade van de slachtoffers ook, naast het financiële verlies is de mentale schade vaak groter. Zo groot zelfs dat mensen uit het leven stappen.

De impact op de samenleving

De gevolgen van deze frauduleuze praktijken zijn verstrekkend. Niet alleen lijden slachtoffers financieel, maar ook de bredere samenleving wordt getroffen. Het geldt dat uit deze scams voortkomt, voedt andere criminele activiteiten zoals mensenhandel en drugshandel, wat leidt tot een vicieuze cirkel van geweld en corruptie.

Handelingsperspectief

Om jezelf en je organisatie te beschermen tegen deze dreigingen, is het belangrijk om enkele stappen te ondernemen:

- **Wees waakzaam:** Blijf alert op verdachte e-mails of berichten die om persoonlijke informatie vragen. Als je denkt; dat overkomt mij niet: ook bij jou kan het gebeuren. Criminelen gebruiken inzichten uit gedragswetenschappen om je onder druk te zetten en cognitief offline te halen. Ze zijn meesters in manipulatie.
- **Maak gebruik van eIDAS vertrouwensdiensten:** Onderzoek hoe je de dienstverlening veiliger kan maken door gebruik te maken digitale handtekeningen in processen. Dit kan meerwaarde bieden bij het afsluiten van contracten en afhandelen van financiële transacties. Je weet dan met grote zekerheid dat de met de juiste persoon zaken doet. Wil je meer weten hoe je dit in de praktijk kan gebruiken? Neem dan contact op met TIP.
- **Controleer of alles klopt:** Het is nog best ingewikkeld om te controleren of je met nep of echte informatie te maken hebt. Een elektronisch zegel/handtekening kan uitkomst bieden of informatie echt is. Vraag erom. Om erachter te komen of je partner of financieel directeur echt is aan de telefoon of web call (je kan met 30 seconden geluidsmateriaal al iemands stem namaken, best eng..) is om een protocol af te spreken als die persoon om geld vraagt. Denk aan een soort wachtwoord.
- **Ondersteun initiatieven:** Steun organisaties zoals Trusted Information Partners die zich inzetten voor een veiligere digitale omgeving.

Door deze maatregelen te nemen, kunnen individuen en organisaties bijdragen aan een veiligere digitale wereld en zich beter wapenen tegen de groeiende dreiging van cybercriminaliteit. In een tijd waarin online scams een steeds grotere schaduw werpen over onze samenleving, is het cruciaal dat we samenkomen om deze uitdagingen het hoofd te bieden.